

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	1
Delbranscher	2
Behov av arbetskraft	4
Kapacitetsutnyttjande	5

TABELLER

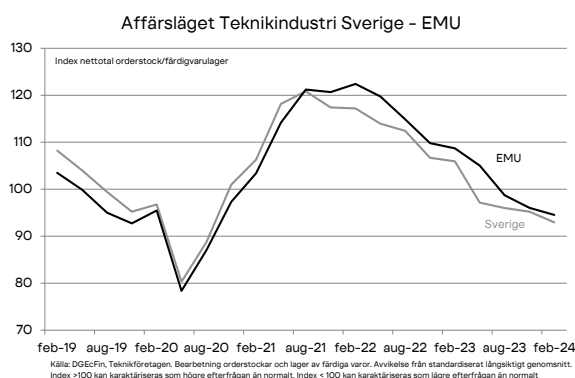
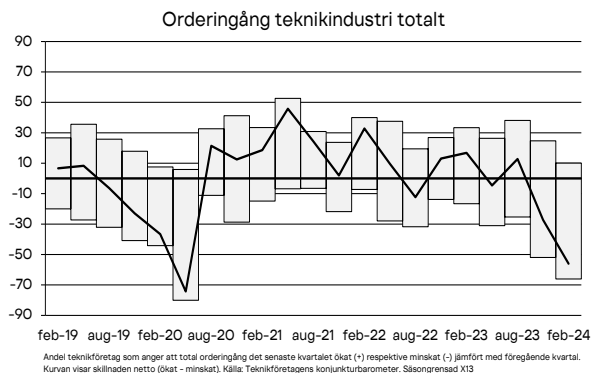
Orderingång.....	6
Behov av arbetskraft/ Kapacitetsutnyttjande	7

Fortsatt försvagning

Index för affärsläget för teknikindustri i Sverige minskar återigen under första kvartalet och hamnar fortsatt lägre än normalnivå. Sammantaget minskar orderingången i tilltagande omfattning jämfört med sista kvartalet förra året, mest för de två största delbranscherna eller maskin- och transportmedelsindustri. Positivt är att orderingången för el- och elektroteknik samt instrumentindustri ökar måttligt. Andel företag med brist på yrkesarbetare och ingenjörer fortsätter minska vilket också är fallet för andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande. Affärsläget utvecklas ungefär som förväntat mot bakgrund av det senaste årets globala ränteuppgång och låg tillväxt på Sveriges största exportmarknader.

Index över teknikindustrins sammantagna bedömning av affärsläget minskar jämfört med fjärde kvartalet 2023 och hamnade oaktat pandemin på den lägsta nivån sedan sviterna efter eurokrisen för över tio år sedan. Genom Sveriges omfattande handelsutbyte med Euroområdet följer därmed index som vanligt motsvarande index för teknikindustri i Euroområdet. Bidraget till minskad orderingång sammantaget kommer främst från transportmedelsindustrin följt av den räntekänsliga maskinindustrin samt metallbearbetande industri. Ett sämre affärsläge för sluttillverkare av investeringsvaror och transportmedel inverkar negativt på orderingången för dess underleverantörer.

Ränteuppgången har också medfört minskad orderingång för leverantörer till byggindustrin från Sverige men glädjande nog är minskningen inte riktigt lika omfattande som sista kvartalet i fjol. Bristen på yrkesarbetare och ingenjörer minskar för fjärde kvartalet i rad. Andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande minskar sammantaget från 39 till 33 procent och hamnar därmed en bit under det långsiktiga genomsnittet fyra av tio företag.

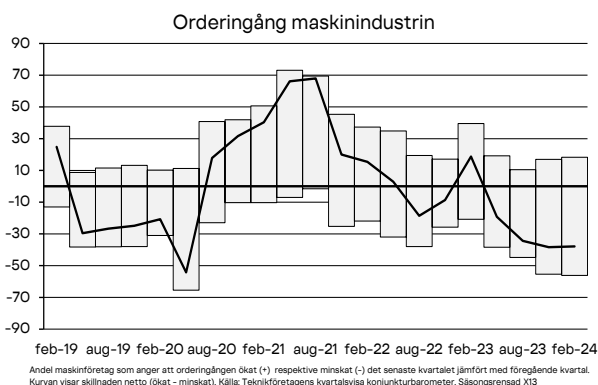

Maskinindustri

Orderingången för maskinindustrin minskar för fjärde kvartalet i rad. Positivt är att nettotalet inte försämrats jämfört med föregående kvartal. Men exklusive pandemin är utfallet fortsatt det sämsta sedan sviterna efter eurokrisen 2011–2012. För den största delbranschen eller maskiner för tillverkningsindustrin, malm- och metallutvinning, anläggningssektorn med mera (SNI 289) minskar orderingången för femte kvartalet i rad och i samma höga omfattning som föregående kvartal.

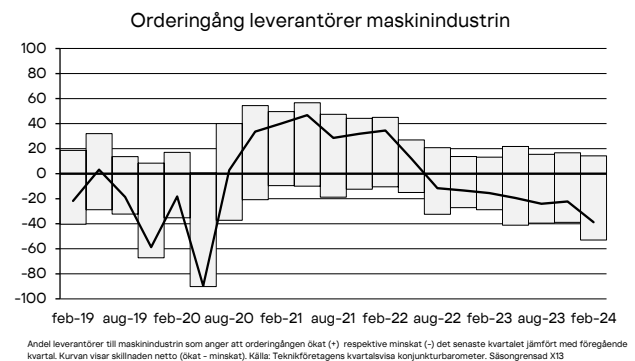
Tillverkare av maskiner för lyft- och varuhantering, motordrivna verktyg, kyla och ventilation med mera (SNI 282) hade ett tillfälligt starkt uppsving omedelbart efter pandemin. Men för femte kvartalet i rad minskar orderingången och i högre utsträckning än föregående kvartal. Positivt är att delbranschen för mekanisk kraft som motorer, pumpar, lager och hydraulik med mera (SNI281) rapporterar en något ökad orderingång även detta kvartal.

Index för storleken på orderstocken för maskinindustrin sammantaget minskar jämfört med föregående kvartal och är nu med index 99,5 marginellt lägre än normalindex 100. Bedömningen av storleken på orderstocken för maskinindustrin i Sverige och EMU är som vanligt i det närmaste identisk, oaktat slumpstörningar. Således bevitnar vi nu en lägre internationell efterfrågan på investeringsvaror.

Leverantörer maskinindustri

Orderingången för leverantörer till maskinindustrin minskar i något högre omfattning än föregående kvartal. Order från Sverige minskar i hög omfattning samtidigt som minskad orderingång från export tilltagit. Index för storleken på orderstocken, oaktat pandemin, är nu på den lägsta nivån sedan hösten 2019. Lager av färdiga komponenter och varor har fortsatt att öka och är klart över långsiktigt genomsnitt.

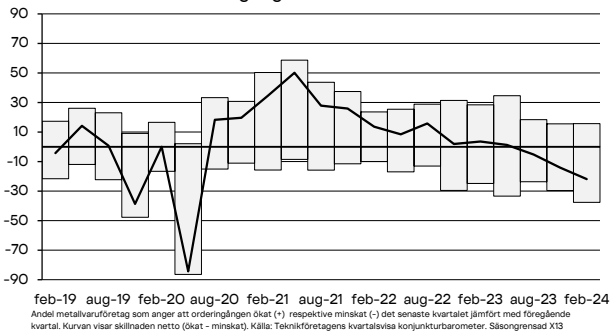

Metallvaruindustri

Orderingången för metallvaruindustrin började minska något under tredje kvartalet förra året. Under sista kvartalet och första kvartalet i år har den fortsatt att minska och i tilltagande omfattning. Oroväckande är att orderingången för delbranschen specialiserad på omformning, yt- och värmebehandling med mera (SNI255-256) minskar i den högsta omfattningen på över tio år.

Index för orderstocken för metallvaruindustrin sammantaget minskar återigen något jämfört med föregående kvartal. Index har hamnat på 92,1 eller klart lägre än normalindex 100.

Orderingång metallvaruindustrin

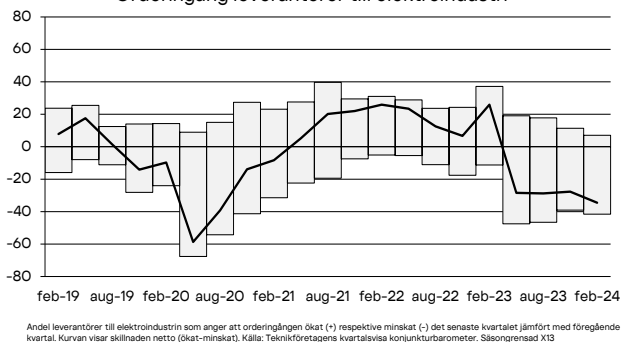
Elteknik/Instrument

Orderingången för leverantörer till elteknisk industri fortsätter minska och i något högre omfattning än föregående kvartal. Index för storleken på orderstocken har fallit tillbaka första kvartalet från index 112 till 104,1. För sex kvartal sedan var index rekordhöga 126,1.

Orderingången för tillverkare för instrument- och medicinteknik ökar nu för första gången sedan första kvartalet 2022. Följaktligen anser företagen att orderstocken ökat något även om den ligger något under index 100 eller 99,5.

Orderingången för tillverkare av elmaskiner och elapparatur ökar återigen men i liten omfattning. Orderingången är vanligtvis volatil då många produkter är av projektkaraktär.

Orderingång leverantörer till elektroindustrin

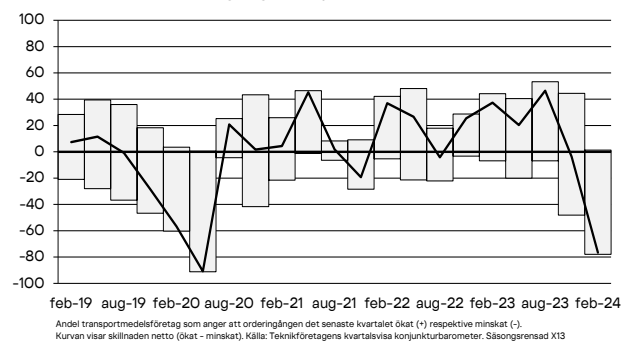

Transportmedelsindustri

Orderingången minskar i mycket hög omfattning under första kvartal efter att ha ökat fem kvartal i rad. Detta kvartal är det främst order från exportmarknaden som visar störst minskning. Order från Sverige fortsätter minska om än inte lika omfattande som föregående kvartal.

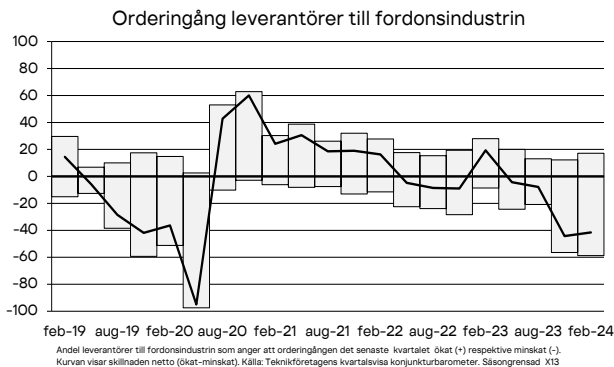
Index för storleken på orderstocken minskar från 103,7 till 99,3. För ett år sedan var index 110,1 som för denna delbransch är en hög nivå.

Orderingång transportmedelsindustri

Leverantörer fordonsindustri

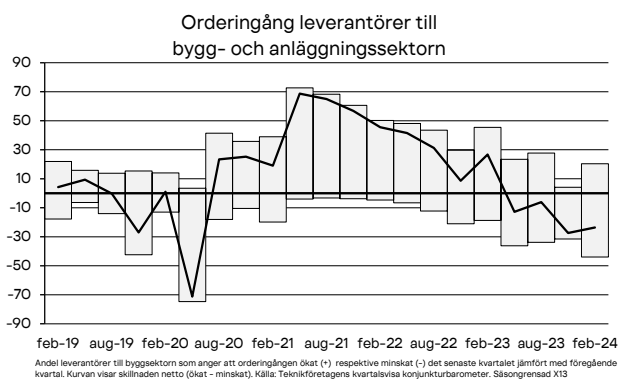
Orderingången för leverantörer till fordonsindustrin minskar i ungefär samma omfattning som fjärde kvartalet förra året. Utfallet i order från Sverige är något sämre medan exportorder inte minskar lika omfattande som sista kvartalet förra året. Sammantaget är det alltså små skillnader mellan kvartalen. Med två kvartal av minskad orderingång i relativt hög omfattning har index över storleken på minskat och hamnat på index 95,1 ner från 101,0 förra kvartalet.

Leverantörer byggindustri

Under fjärde kvartalet minskar orderingången för leverantörer till byggindustrin i ungefär samma omfattning som föregående kvartal. Byggsektorn inte bara i Sverige utan också internationellt visar lägre affärsaktivitet det senaste året. Detta har initierats av högre räntenivåer vilket följts av färre bygglov för bostäder och lokaler.

Orderingång från Sverige är glädjande nog inte fullt lika negativ som sista kvartalet förra år, men är ändå allt för negativ. Order från export minskar i samma omfattning som föregående kvartal. Index för storleken på orderstocken som under andra kvartalet 2022 hamnade på rekordhöga 121,9 ligger kvar mycket låga index 89,3. Denna nivå är den lägsta sedan år 2014.

Behov av arbetskraft

Bristen på yrkesarbetare uppgår till 25 procent jämfört med 30 procent föregående kvartal. Bristen minskar i de två största delbranscherna maskin- och transportmedelsindustrin men framför allt för tillverkare av elmaskiner/elapparatur men här från en tillfälligt hög nivå. Däremot ökar behovet för instrument- och medicinteknik där också orderingången äntligen ökat.

För leverantörer minskar bristen sammantaget och i relativt hög omfattning. Undantaget utgörs av leverantörer till maskinindustrin. För leverantörer till byggsektorn är behovet naturligtvis mycket begränsad.

Även andelen företag med brist på ingenjörer/tekniker minskar. Sammantaget rapporterar 32 procent av företagen brist mot 36 procent förra kvartalet.

De två ingenjörstunga delbranscherna, maskin- respektive transportmedelsindustrin visar båda minskat behov av ingenjörer, mest inom transportmedelsindustri. För de två övriga delbranscherna metallvaruindustri och elmaskiner/elapparatur minskar också bristen på ingenjörer.

För tillverkare av instrument och medicinteknik ökar behovet från historiskt höga nivåer. Leverantörer till byggsektorn redovisar oförändrat tre av tio företag.

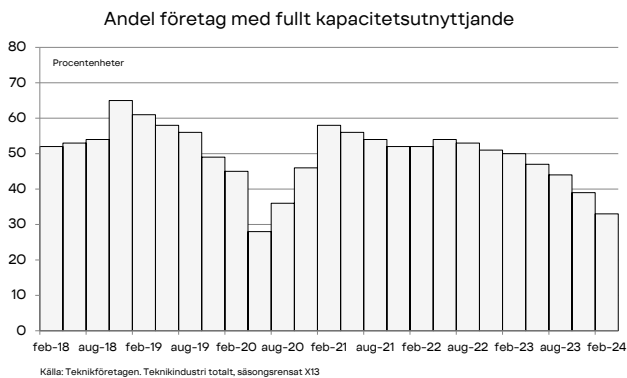
Andelen företag med brist på övriga tjänstemän har under år 2022 och under första 2023 legat på en hög nivå eller i genomsnitt vart femte företag. Under första kvartalet i år är denna andel 14 procent eller oförändrat från förra kvartalet.

Kapacitetsutnyttjande

Andelen företag som redovisar fullt kapacitetsutnyttjande minskar för sjunde kvartalet i rad och uppgår till 33 procent av företagen. Detta kan jämföras med långsiktigt genomsnitt på 40 procent. Första kvartalet förra året var andelen 50 procent av företagen. Utvecklingen är inte förvånande med tanke på minskat index för affärsläget.

Andelen minskar för samtliga stora huvudbranscher eller metallvaru-, maskin- och transportmedelsindustrin. För tillverkare av elmaskiner/elapparatur ökade utnyttjandet förra kvartalet men minskar i hög omfattning detta kvartal. Likaså för leverantörer till samma delbransch. Leverantörer till maskin- och fordonsindustri redovisar ett lägre utnyttjande hand i hand med lägre utnyttjande för deras sluttillverkare.

All data i undersökningen är kalender- och säsongjusterade och kan vara avrundade.

Orderingång Säsongrensad X13	Bransch	Sverige Antel av försäljning	Ökat	Oför- ändrat	Minskat	Netto	Export Andel av försäljning	Ökat	Oför- ändrat	Minskat	Netto
	Metallvaruindustri										
4 kv -23			18	46	36	-18		13	64	23	-10
1 kv -24		48%	10	42	48	-38	52%	21	51	28	-7
	varav metallbearbetning										
4 kv -23			30	44	26	4		22	51	27	-5
1 kv -24		66%	8	44	48	-40	34%	5	47	48	-43
	Maskinindustri										
4 kv -23			9	46	45	-36		19	23	58	-39
1 kv -24		17%	10	38	52	-42	83%	20	23	57	-37
	Leverantörer maskinindustri										
4 kv -23			20	43	37	-17		13	46	41	-28
1 kv -24		47%	18	21	61	-43	53%	10	46	44	-34
	Leverantörer elektroindustri										
4 kv -23			11	55	34	-23		12	40	48	-36
1 kv -24		53%	8	41	51	-43	47%	6	63	31	-25
	Instrumentindustri										
4 kv -23			6	47	47	-41		20	40	40	-20
1 kv -24		10%	27	42	31	-4	90%	39	43	18	21
	Transportmedel										
4 kv -23			13	38	49	-36		50	2	48	2
1 kv -24		13%	10	66	24	-14	87%	0	14	86	-86
	Leverantörer fordonsindustri										
4 kv -23			11	49	40	-29		13	20	67	-54
1 kv -24		44%	19	29	52	-33	56%	16	21	63	-47
	Lev. till bygg o anläggning										
4 kv -23			0	59	41	-41		7	68	25	-18
1 kv -24		49%	12	47	41	-29	51%	29	24	47	-18
	Teknikföretag totalt										
4 kv -23			13	46	41	-28		28	17	55	-27
1 kv -24		19%	14	46	40	-26	81%	9	18	73	-64
	Teknikföretag leverantörer totalt										
4 kv -23			11	49	40	-29		9	44	47	-38
1 kv -24		46%	14	31	55	-41	54%	23	32	45	-22
	0-74 anställda										
4 kv -23			18	45	37	-19		14	54	32	-18
1 kv -24		51%	18	41	41	-23	49%	14	60	26	-12
	75-150 anställda										
4 kv -23			20	40	40	-20		21	40	39	-18
1 kv -24		47%	14	43	43	-29	53%	19	38	43	-24
	151-500 anställda										
4 kv -23			7	65	28	-21		21	45	34	-13
1 kv -24		36%	17	28	55	-38	64%	13	45	42	-29
	501- anställda										
4 kv -23			16	38	46	-30		32	4	64	-32
1 kv -24		11%	10	59	31	-21	89%	7	11	82	-75

Andel företag procentenheter	Brist yrkesarbetare		Brist ingenjörer/tekniker		Fullt kapacitetsutnyttjande	
	4 kv-23	1 kv-24	4 kv-23	1 kv-24	4 kv-23	1 kv-24
Säsongrensad X13						
Metallvaruindustri	31	31	27	21	30	24
Maskinindustri	28	23	42	39	43	37
Lev.Maskinindustri	31	34	36	27	38	27
Elmaskiner/Elapparatur	37	23	38	33	54	33
Lev.Elektroindustri	40	35	38	43	52	20
Instrumentindustri	26	34	50	64	40	36
Transportmedel	35	29	37	29	51	41
Lev.Fordonsindustri	33	27	37	29	44	31
Lev.Byggindustri	17	11	30	30	33	35
Teknikindustri totalt	30	25	36	32	39	33

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, utges under andra veckan i mars, juni, september och december

Erik Spector, Chefekonom 08-782 08 48, erik.spector@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, Ekonom 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se